

Bản án số: 02/2021/HNGĐ-PT

Ngày: 20/01/2021

V/v: “*Tranh chấp xác định cha cho con*”

NHÂN DANH

NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ CẦN THƠ

- Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Bà Bùi Thị Cẩm Thúy

Các Thẩm phán: Ông Thiềm Quốc Khanh

Ông Phạm Hoàng Dũng

- Thư ký phiên tòa: Bà Trần Thị Kiều Trang – Thư ký Tòa án nhân dân thành phố Cần Thơ.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Cần Thơ: Bà Đỗ Thị Hồng Nhi - Kiểm sát viên tham gia phiên tòa.

Ngày 20 tháng 01 năm 2021 tại Trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Cần Thơ xét xử phúc thẩm công khai vụ án thụ lý số: 12/2020/TLPT-HNGĐ ngày 06 tháng 11 năm 2020 về việc: “*Tranh chấp xác định cha cho con*”.

Do bản án dân sự sơ thẩm số: 70/2020/HNGĐ-ST ngày 14/9/2020 của Tòa án nhân dân quận Ninh Kiều bị kháng cáo.

Theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử phúc thẩm số: 135/2020/QĐPT-HNGĐ ngày 14 tháng 12 năm 2020, giữa các đương sự:

1. Nguyên đơn: Ông **Nguyễn Văn C**, sinh năm 1964

Địa chỉ: Số A đường B, phường L, quận K, thành phố Cần Thơ.

- *Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của nguyên đơn:* Bà **Trần Thúy P**
– Luật sư Văn phòng Luật sư Thúy P, thuộc Đoàn Luật sư thành phố Cần Thơ.

Địa chỉ: Số B đường H, phường P, quận K, thành phố Cần Thơ.

2. Bị đơn:

1.1. Bà **Bùi Thị L**, sinh năm 1943.

Địa chỉ: khu vực C, phường L, quận R, thành phố Cần Thơ.

1.2. Ông **Bùi Văn H**, sinh năm 1947

Địa chỉ: Số E khu vực T, phường T, quận R, thành phố Cần Thơ.

1.3. Bà **Bùi Kim P**, sinh năm 1954.

Địa chỉ: Số G Lý Tự T, P. C, Q. K, thành phố Cần Thơ.

1.4. Ông **Bùi Thiện C**, sinh năm 1959.

Địa chỉ: Số K đường T, P. K, Q. K, Tp. Cần Thơ.

- *Người đại diện theo ủy quyền của các bị đơn:* Ông **Bùi Thiện C**, sinh năm 1959 (Văn bản ủy quyền ngày 15.5.2020).

- *Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp cho bị đơn:* Ông **Phan Đình H** – Luật sư Văn phòng Luật sư Lâm Sơn, thuộc Đoàn Luật sư thành phố Cần Thơ.

Địa chỉ: Số 99 Đồng Văn C, phường T, quận T, thành phố Cần Thơ.

3. Người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan:

3.1. **Bùi Minh T**, sinh năm 1995

3.2. **Bùi Quang Đ**, sinh năm 1997.

Ngụ cùng địa chỉ: Số F Lý Tự T, P. C, Q. K, thành phố Cần Thơ.

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Theo đơn khởi kiện và trong quá trình giải quyết vụ án nguyên đơn ông Nguyễn Văn C trình bày và yêu cầu:

Lúc sinh thời cha của ông là cụ Bùi Văn H (sinh năm 1923 chết ngày 29/4/1998) có vợ chính thức là cụ Trần Thị Đ (sinh năm 1923 chết ngày 23/8/2011), cụ H và cụ Đ có 06 người con chung gồm: Bùi Thị L, Bùi Văn H, Bùi Văn D, Bùi Kim P, Bùi Thiện C và Bùi Quang Tạo (ông Tạo chết năm 2014). Tuy nhiên khi còn sống cụ H có chung sống với mẹ của ông là cụ Nguyễn Thị Ba (sinh năm 1924 chết năm 2013) có một con chung là ông. Do cụ H đang có vợ hợp pháp nên không thể đăng ký kết hôn với mẹ của ông được nên ông đã mang họ mẹ. Mặc dù vậy cha ông vẫn đưa ông tới lui gia đình và ai cũng biết ông là con riêng của cụ H. Khi ông cưới vợ cha ông là cụ H đứng ra làm chủ hôn tổ chức đám cưới cho ông, đến khi cha ông qua đời ông cũng đến chịu tang theo phong tục tập quán. Nhằm để đảm bảo quyền lợi cho mình nên ông khởi kiện yêu cầu Tòa án “Xác định cha cho con” giữa cụ Bùi Văn H và ông.

Bị đơn Bùi Thị L, Bùi Văn H, Bùi Kim P, Bùi Thiện C thống nhất trình bày: Lúc sinh thời cha mẹ của các bị đơn là cụ Bùi Văn H (chết năm 1998) cụ Trần Thị Đ (chết năm 2011), cụ H và cụ Đ có 06 người con chung gồm: Bùi Thị L, Bùi Văn H, Bùi Văn D, Bùi Kim P, Bùi Thiện C và Bùi Quang T (chết năm 2014). Cha mẹ các bị đơn không có con riêng hay con nuôi nào khác. Từ trước đến nay anh chị em trong gia đình chưa từng được cha mẹ hay họ hàng thân tộc nói đến việc cụ H có con riêng. Chỉ đến khi các cụ qua đời và gia đình phát sinh vụ án về tranh chấp thừa kế thì ông Nguyễn Văn C mới xuất hiện và cho rằng ông là con riêng của cụ H. Do vậy, các bị đơn không thừa nhận mối quan hệ huyết thống với ông C và không đồng ý thực hiện giám định cũng như cung cấp mẫu giám định, vì bị đơn cho rằng nghĩa vụ chứng minh trong trường hợp này là không phải của bị đơn.

Tại bản án số 70/2020/HNGĐ-ST ngày 14 tháng 9 năm 2020 Tòa án nhân dân quận Ninh Kiều đã xét xử và Quyết định như sau:

Chấp nhận yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn ông Nguyễn Văn C về việc xác định cha cho con.

Xác định: Cụ Bùi Văn H (sinh năm 1919 chết ngày 29/4/1998) là cha của ông Nguyễn Văn C (có lí lịch nêu trên).

Ông Nguyễn Văn C có quyền, nghĩa vụ thực hiện việc đăng ký hộ tịch theo qui định của pháp luật.

Về án phí hôn nhân và gia đình sơ thẩm: Bùi Thị L, Bùi Văn H, Bùi Kim P, Bùi Thiện C phải chịu 300.000đ.

Nguyên đơn ông Nguyễn Văn C được nhận lại 300.000đ tiền tạm ứng án phí theo biên lai thu số 008158 ngày 27/6/2019 tại Chi cục Thi hành án dân sự quận Ninh Kiều.

Ngoài ra bản án còn tuyên về quyền và thời hạn kháng cáo theo luật định.

Ngày 25 tháng 9 năm 2020 ông Bùi Thiện C đại diện ủy quyền cho các bị đơn có đơn kháng cáo với nội dung: Kháng cáo toàn bộ bản án dân sự sơ thẩm, với lý do là bản án sơ thẩm xét xử không khách quan và không xem xét đầy đủ chứng cứ liên quan đến vụ án do phía bị đơn đưa ra. Yêu cầu cấp phúc thẩm xem xét lại việc Tòa cấp sơ thẩm chấp nhận những chứng cứ mà phía nguyên đơn đưa ra.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Nguyên đơn ông Nguyễn Văn C có đơn khởi kiện yêu cầu xác định cha cho con giữa ông và cụ Bùi Văn H, cụ H chết vào năm 1998, hiện tại các con của ông H không thừa nhận có mối quan hệ cùng huyết thống với ông C nên phát sinh tranh chấp. Trong quá trình giải quyết các đương sự không thỏa thuận được với nhau nên cấp sơ thẩm đưa vụ án ra xét xử.

Sau khi án sơ thẩm xử xong nguyên đơn ông Nguyễn Văn C không có đơn kháng cáo; phía bị đơn không đồng ý với bản án sơ thẩm và có đơn kháng cáo. Tại phiên tòa phúc thẩm người kháng cáo xác định giữ nguyên yêu cầu kháng cáo như trong đơn đã nêu và không cung cấp thêm chứng cứ gì mới.

Luật sư bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp cho phía bị đơn đề nghị Hội đồng xét xử hoãn phiên tòa để trưng cầu giám định AND vì ở cấp sơ thẩm chưa giám định được, nay bị đơn đồng ý và hợp tác để giám định theo qui định.

Luật sư bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp cho nguyên đơn đề xuất: Do bị đơn có yêu cầu giám định AND, việc này chưa thực hiện được ở cấp sơ thẩm nên đề nghị hoãn phiên tòa để thực hiện giám định.

Đại diện Viện kiểm sát tham gia phiên tòa phát biểu:

Về thực hiện pháp luật: Thẩm phán chủ tọa phiên tòa và Hội đồng xét xử đã tuân thủ đúng các qui định của Bộ luật Tố tụng Dân sự kể từ khi thụ lý đến khi đưa vụ án ra xét xử theo trình tự phúc thẩm. Các đương sự trong vụ án đã chấp hành đúng các qui định của Bộ luật Tố tụng Dân sự đối với người tham gia tố tụng. Đơn

và thời hạn nộp tạm ứng kháng cáo của bị đơn trong hạn luật định, nên được xem là hợp lệ về mặt hình thức.

Về nội dung kháng cáo của bị đơn thì thấy rằng: Tại phiên tòa sơ thẩm bị đơn yêu cầu hoãn phiên tòa để giám định ADN, ở cấp sơ thẩm do bị đơn không hợp tác. Nhưng xét thấy không cần thiết phải hoãn phiên tòa hôm nay theo đề nghị của Luật sư, bởi vì cấp sơ thẩm đã vi phạm thủ tục tố tụng về thẩm quyền xét xử theo qui định tại khoản 2 Điều 35 Bộ luật Tố Tụng Dân sự, trong vụ án này do cụ H đã chết, các con của cụ H hiện có một người đang định cư tại Thụy Sĩ, do vậy vụ án thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thành phố Cần Thơ. Việc cấp sơ thẩm xét xử là do có công văn số 173 ngày 12.3.2020 của Tòa án nhân dân thành phố Cần Thơ nên đây là lỗi khách quan của cấp sơ thẩm.

Về chứng cứ để chấp nhận yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn là do bị đơn không hợp tác trong việc giám định ADN, nên cấp sơ thẩm xem xét những chứng cứ do nguyên đơn cung cấp. Nay bị đơn đồng ý sẽ hợp tác giám định, nhưng do đã vi phạm về thẩm quyền nên không cần hoãn phiên tòa để giám định mà việc giám định sẽ được thực hiện ở các giai đoạn tiếp theo. Đây cũng là lỗi khách quan của cấp sơ thẩm.

Viện kiểm sát đề nghị: Hủy án sơ thẩm, giao hồ sơ cho Tòa án nhân dân thành phố Cần Thơ giải quyết theo thẩm quyền.

Hội đồng xét xử xét thấy:

Về thẩm quyền giải quyết: Theo nội dung và yêu cầu trong đơn khởi kiện của ông C nên cấp sơ thẩm đã xác định quan hệ tranh chấp là “Tranh chấp xác định cha cho con” giữa ông và cụ Bùi Văn H. Trong trường hợp nếu cụ H còn sống thì yêu cầu của ông C là yêu cầu bảo vệ quyền nhân thân trong Hôn nhân và Gia đình, vụ án sẽ thuộc thẩm quyền giải quyết của cấp sơ thẩm. Nhưng trong vụ án này cụ H đã chết năm 1998 nên các con của cụ H được xác định là bị đơn và là những người thừa kế quyền và nghĩa vụ của cụ H. Một trong số những người con của cụ H có ông Bùi Văn D đã và đang định cư tại Thụy Sĩ. Do vậy, vụ án sẽ thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thành phố Cần Thơ, việc cấp sơ thẩm xét xử là đã vi phạm Khoản 2 Điều 35 Bộ luật Tố tụng Dân sự.

Về chứng cứ: Việc cấp sơ thẩm căn cứ vào những tấm ảnh chụp chung khi đám cưới ông C và đám tang của cụ H để chấp nhận yêu cầu khởi kiện của ông C là chưa có cơ sở vững chắc, vì đây chỉ là những chứng cứ gián tiếp. Việc xác định nhân thân huyết thống là phải có kết luận giám định ADN ở giai đoạn sơ thẩm do phía bị đơn không hợp tác, không cung cấp mẫu nên không thể tiến hành giám định. Nhưng do cấp sơ thẩm đã vi phạm về thẩm quyền xét xử nhằm để bảo vệ quyền lợi cho tất cả các bên đương sự và trình tự giải quyết tranh chấp đúng quy định pháp luật, nên việc yêu cầu giám định và việc giám định sẽ được tiến hành

theo đúng trình tự thủ tục ở các giai đoạn tiếp theo mà không phải hoãn phiên tòa phúc thẩm hôm nay theo đề nghị của các vị luật sư.

Từ những căn cứ nêu trên cho thấy cấp sơ thẩm đã vi phạm thủ tục về thẩm quyền và đánh giá chứng cứ. Nên cấp phúc thẩm phải hủy án sơ thẩm theo qui định. Nhưng vi phạm của cấp sơ thẩm là do lỗi khách quan như đại diện Viện kiểm sát đã phân tích.

Quan điểm của đại diện Viện kiểm sát như đã nêu trên phù hợp với nhận định của Hội đồng xét xử, nên Hội đồng xét xử chấp nhận đề nghị của đại diện Viện kiểm sát.

Vì các lẽ trên;

Căn cứ Khoản 3 Điều 308 của Bộ luật tố tụng dân sự.

QUYẾT ĐỊNH:

Hủy toàn bộ bản án sơ thẩm số 70/2020/HNGĐ-ST ngày 14.9.2020 của Tòa án nhân dân quận K.

Giao hồ sơ về Tòa án nhân dân thành phố Cần Thơ thụ lý xét xử theo qui định.

Về án phí sơ thẩm: Các đương sự phải chịu.

Về án phí phúc thẩm: Phía bị đơn không phải chịu nên được nhận lại 300.000đ tạm ứng kháng cáo theo biên lai thu số 003103 ngày 28.9.2020 do Chi cục Thi hành án quận K, thành phố Cần Thơ đã thu.

Bản án phúc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày tuyên án.

*** Nơi nhận:**

- VKSND-TPCT;
- TAND Q. K;
- Các đương sự;
- Chi Cục THADS Q. K;
- Lưu hồ sơ vụ án.

**TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**
(Đã ký)

Bùi Thị Cẩm Thúy

